

**ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ імені Г.С. СКОВОРОДИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

ГУДИМА ІГОР ПЕТРОВИЧ

УДК 281. 9: 14 (043)

**ФЕНОМЕН ЧУДА У ХРИСТІЯНСЬКОМУ
СВІТОРОЗУМІННІ ТА ПРАКТИЦІ:
ФІЛОСОФСЬКО-РЕЛІГІЄЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ**

Спеціальність 09.00.11 - релігієзнавство

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора філософських наук

Київ – 2017

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі філософії Черкаського державного технологічного університету.

Науковий консультант:

доктор філософських наук, професор
Саган Олександр Назарович,
Відділення релігієзнавства Інституту філософії
імені Г.С. Сковороди НАН України,
провідний науковий співробітник.

Офіційні опоненти:

доктор філософських наук, професор
Мозговий Іван Павлович,
Сумський державний університет,
завідувач кафедри філософії;

доктор філософських наук, професор
Предко Олена Іллівна,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка,
професор кафедри релігієзнавства;

доктор філософських наук, доцент
Шепетяк Олег Михайлович,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
професор кафедри філософії.

Захист відбудеться « 30 » червня 2017 року о 14.00 год. На засіданні Спеціалізованої вченої ради Д. 26.161.03 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук в Інституті філософії імені Г.С. Сковороди НАН України за адресою: 01001, м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 4.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України за адресою: 01001, м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 4.

Автореферат розісланий « 27 » травня 2017 р.

Вчений секретар
Спеціалізованої вченої ради
кандидат філософських наук, доцент

О. В. Бучма

The thesis is an integral religious study, in which an analysis of the features of the reflection of the phenomenon of a miracle in the world view and practice of Christians. In the thesis the traditional Christian doctrine of a miracle is shown as a system of a special conceptual coding for basic religious phenomena. It becomes a documentation of the main pragmatic meanings and forces. The doctrine of a miracle indicates the oneness of faith as a mental phenomenon by means of an ontological interpretation of the God's idea and a reality claim of a miracle. It provides a unity of religious consciousness in general. The theoretical recourse of traditionalism of a theoretical doctrine of a miracle is underlined. It helps to keep abundance of peculiar within truly. The openness potential of the doctrine of a miracle towards novelty is indicated. The boundaries for an efficient and critical dialogue of the doctrine of a miracle with the modern scientific view are fixed.

The scientific novelty is set out with the following key elements:

It was proved for the first time that

- Theological efficiency of a miracle idea was conditioned upon the introduction of natural law connotations into its content. Therefore, an intellectual function of a miracle dominated a mystical one that is a proper religious one. It led to the religious legitimating of the God's creative activity in the theological models of his work. It also provided the integrity of a miracle idea as a prepotency of the metaphysical liberty over the natural necessity. The consolidation of the elements of the scientific view with the basic Christian means made a miracle idea to have a rational background. All was based on the self-evidence of outer unreligious means, scilicet natural laws presented in the scientific view.

- The introduction of the indeterminism principle within the explanation of physical processes and the understanding of so called "eventual suddenness" was of importance to theologians. It became a certain theoretic background for them to speak of a miracle as of the God's act that could influence contingency in natural processes.

- The point that in theology the question of the modality of the God's acts in the natural world and the problem of the mode of a miracle reality had to be set. They are indicated by means of a channel search with which the God modifies matter, energy and human acts.

- At present theologians consider spiritual activity in nature to be a convergent concept. It is mainly seen in the search of equivalency between a miracle and a law.

Keywords: God, theism, God's Providence, providentialism, wonder, truth, science.

